

موضوع:

**طرح الزام شهرداری تهران به ایجاد سامانه شناسایی و پایش منابع آلاینده در
مناطق ۲۲ گانه شهر تهران**

مقدمه

به موازات تحولات جمعیت و توسعه شهرنشینی در جهان، مصرف انواع منابع و انرژی افزایش یافته و هر ساله تامین این منابع برای جمعیت روبه رشد شهری محدود تر میشود. از سوی دیگر استفاده بی رویه از منابع و انرژی، به ویژه انرژی های حاصل از سوخت های فسیلی به همراه انتشار طیف گسترده ای از آلاینده های شیمیایی و دیگر منابع آلوده کننده، کیفیت محیط زیست را به مخاطره انداخته است. از اینرو ارتقای کیفیت محیط زیست در کانون های شهری به عنوان یکی از مهمترین چالش های جوامع انسانی در هزاره سوم در کانون توجه برنامه ریزان و سیاست گذاران قرار گرفته است. از سوی دیگر مصرف بالای مواد غذایی، انرژی، مواد خام و آب در شهرها و ناتوانی بستر طبیعی در تامین همه این ملزومات در محدوده شهری، موجب گردیده که بسیاری از شهرها نیازمند انتقال این مواد و انرژی از مناطق بسیار دور دست باشند و بخش قابل ملاحظه ای از این مواد پس از مصرف به صورت پسماندهای صنعتی و خانگی، فاضلاب و انواع آلاینده ها در محیط زیست تخلیه شوند. بررسی ها نشان میدهد گرچه شهرها تنها ۲ درصد سطح کره زمین را اشغال کرده اند، اما نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده اند. همچنین ۷۸ درصد انتشار کربن، ۶۰ درصد مصرف آب شرب و ۷۶ درصد چوب مصروف مقاصد صنعتی، در شهرها به مصرف میرسد. به همین دلیل نگرانی ها در خصوص کاهش کیفیت محیط زیست شهرها به عنوان یکی از مهمترین چالش های فراوری جامعه جهانی در کانون توجه قرار گرفته است.

کلانشهر تهران نیز از این قاعده مستثنی نبوده است و بروز معضلات محیط زیست شهری و کاهش تاب آوری تهران به عنوان یکی از مهمترین دل نگرانی های مسئولین و شهروندان به شمار می آید. قطعاً ساماندهی این امر مستلزم اتخاذ تدابیر لازم برای کاهش آثار و پیامدهای تخریب و آلودگی های محیط زیست شهری است. در این میان وجود اطلاعات و داده های کمی و کیفی مناسب و همچنین سامانه های پایش کارآمد از ضروری ترین پیش شرط های تحقق این هدف محسوب میشود.

در واقع داده ها و اطلاعات حاصل از پایش های مستمر، شالوده مدل سازی ها پیش بینی ها، و اطلاع رسانی و ارتقاء آگاهی های جامعه و سیاست گذاران و تصمیم گیران سطوح مختلف مدیریت کلان شهری هستند و وجود سامانه های پایش منسجم و فراگیر، از اهمیت بسیار زیادی در مدیریت محیط زیست شهری برخوردار است.

لذا استقرار سامانه پایش و ارزیابی منابع آلاینده در زمره یکی از مهمترین ارکان سیاست گذاری و تصمیم گیری برای ارتقای کیفیت محیط زیست است. ارائه تصویری شفاف و واقع گرایانه از وضعیت منابع آلاینده بر محیط زیست شهری، ایجاد هوشمندی سیاستی، ایجاد همزمانی و وفاق در ارائه گزارشات تحلیلی و عملکردی در زمینه محیط زیست شهر تهران و امکان مقایسه دستاوردهای محیط زیستی با سایر کلانشهرهای کشور و حتی کلانشهرهای سایر کشورها از ضرورت های ایجاد این سامانه است. چنین سامانه ای ابزاری مهم و متوازن برای ارائه تصویری جامع،

شفاف و منطبق با واقعیت از وضعیت محیط زیست شهر تهران است که می توان بر مبنای آن بخشی از عملکرد محیط زیست را مورد ارزیابی و قضاوت قرار داد.

اهداف

- ❖ کمک به تجزیه و تحلیل اطلاعات و تخمین و برآورد ظرفیت ها و توانمندی ها برای بهبود کیفیت محیط زیست
- ❖ زمینه سازی و ایجاد بسترهای لازم برای توسعه و پیاده سازی سامانه‌ی یکپارچه اطلاعات محیط زیستی
- ❖ تسهیل دسترسی آسان و سریع به اطلاعات و شاخصهای مناسب و شفاف محیط‌زیستی در حوزه منابع آلاینده
- ❖ پاسخ به هنگام به نیاز اطلاعاتی ساختار تصمیم سازی، تصمیم گیری در حوزه منابع موجود آلاینده
- ❖ کاهش خطاها و انحرافات و افزایش دقت و ارتقاء بهره وری در نظام اجرایی فعالیت های محیط زیست شهری
- ❖ تامین درآمد پایدار حاصل از عوارض آلاینده‌گی موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده
- * افزایش میزان اطلاع رسانی و مطالبه گری شهروندان در راستای ارتقای کیفیت محیط زیست شهری

اسناد فرادستی

- ❖ اصل ۵۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ❖ بند (۴) سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ مبنی بر برخورداری از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصت های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، تبعیض و بهره مند از محیط زیست مطلوب.
- ❖ بند (پ) ماده ۲۲ لایحه برنامه هفتم توسعه (۱۴۰۳ الی ۱۴۰۷) که در آن سازمان حفاظت محیط زیست مجاز است از طریق آزمایشگاه های معتمد و همکار، بر میزان آلاینده‌گی و ارزیابی خوداظهاری واحدهای آلاینده و واسنجی (کالیبراسیون) تجهیزات پایش آلاینده های منابع زیستی نظارت نماید.
- ❖ ماده (۲۰) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۱/۳/۲۸ و اصلاحیه ۱۳۷۱/۸/۲۴^۱
- ❖ بند (۵) سیاست های کلی محیط زیست ابلاغیه ۱۳۹۴ مقام معظم رهبری^۲
- ❖ بندهای هشتم (۸) و دوازدهم (۱۲) و سی ام (۳۰) ماده هفتاد و یکم (۷۱) قانون وظایف و اختیارات و با رعایت مواد بیست و سوم (۲۳) و بیست و پنجم (۲۵) آیین نامه مالی شهرداری ها
- ❖ ماده ۸ معیارهای تعیین سطح آلاینده‌گی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده، ماده ۲۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده

^۱ ماده ۲۰ - سازمان می تواند با تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست قسمتی از وظایف و اختیارات خود را نسبت به اجرای مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ این قانون در محدوده شهرها و هر یک از مناطق کشور ضمن تعیین حدود بر حسب مورد به شهرداری های مربوط یا هر سازمان دولتی ذیربط محول نماید، در این صورت شهرداری ها و سازمان های مذکور مسئول اجرای آن خواهند بود

۲. پایش مستمر و کنترل منابع و عوامل آلاینده‌ی هوا، آب، خاک، آلودگی‌های صوتی، امواج و اشعه‌های مخرب و تغییرات نامساعد اقلیم، و الزام به رعایت استانداردها و شاخص‌های زیست محیطی در قوانین و مقررات، برنامه‌های توسعه و آمایش سرزمین.

❖ حکم ۴۹ برنامه چهارساله چهارم تحول و پیشرفت شهر تهران بر مبنای تحقق عدالت شهر (۱۴۰۴-۱۴۰۱)

ماده ۱ - تعاریف

واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده: واحدهایی هستند که حدود مجاز و استانداردهای محیط زیستی را رعایت نمی‌کنند.

شناسایی منابع آلاینده: به سری اقداماتی گفته میشود که برای بدست آوردن اطلاعاتی از یک منبع آلاینده (واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی) که آلودگی بالاتر از حد استاندارد ناشی از فعالیت خود را به طریقی وارد محیط اطراف خود می‌نماید.

پایش منابع آلاینده: به کلیه فرایندها و فعالیت‌ها از جمله تحت نظر گرفتن، ثبت و اندازه‌گیری آلاینده‌ها طی یک مدت زمان معین، برای مشخص کردن و نظارت بر منبع آلاینده، انجام شود، پایش منابع آلاینده می‌گویند.

سامانه شناسایی و پایش: به مجموعه نرم افزار و سخت افزاری که جهت تامین و برآورده سازی نیاز کاربر در یک موضوع خاص طراحی و پیاده سازی شده باشد سامانه می‌گویند. سامانه شناسایی و پایش با هدف ایجاد زیرساخت نرم افزاری و سخت افزاری لازم جهت درج اطلاعات منابع آلاینده شهر تهران و تجزیه و تحلیل آنها می‌باشد.

ماده ۲- شهرداری تهران (سازمان فن آوری اطلاعات و ارتباطات) فاوا) با همکاری اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار (مكلف است نسبت به ایجاد سامانه شناسایی و پایش منابع آلاینده به منظور نظارت بر فعالیت واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده با استفاده از کلیه ظرفیت‌های خود و همچنین دستگاههای دولتی، مراکز تحقیقاتی و پژوهشی و نهادهای عمومی و مدنی و با رعایت قوانین و مقررات اقدام نماید.

تبصره: اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار مكلف است ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این مصوبه نسبت به تدوین دستورالعمل اجرایی شناسایی و کنترل منابع آلاینده مرتبط با موضوع مصوبه اقدام و به تصویب کمیته سیاستگذاری و راهبری برساند.

ماده ۳- کمیته سیاستگذاری و راهبری سامانه

- ۱- یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران، با معرفی رئیس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری (ناظر بدون حق رای)
- ۲- معاون خدمات شهری و محیط زیست شهرداری تهران
- ۳- مدیر کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران (دبیر- دارای حق رای)
- ۴- مدیر عامل سازمان فاوا شهرداری تهران (عضو- دارای حق رای)
- ۵- مدیر عامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران (عضو- دارای حق رای)
- ۶- مدیر عامل شرکت کنترل کیفیت هوای شهر تهران (عضو داری حق رای)
- ۷- رئیس دفتر پایش فراگیر سازمان حفاظت محیط زیست یا یک نفر نماینده تام الاختیار (عضو- بدون حق رای)
- ۸- کارشناس متخصص (هیات علمی دانشگاه) (عضو دارای حق رای)

وظایف این کمیته به شرح زیر است (می تواند نحوه تشکیل و و وظایف هم در کمیته تعیین شود)

- تصویب دستورالعمل اجرایی به منظور شناسایی، پایش، نظارت بر واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده
- انتظام بخشی و هماهنگی مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران، شرکت ها و سازمان های تحت پوشش،
- دستگاه های دولتی مرتبط، مراکز تحقیقاتی و پژوهشی، نهادهای عمومی و مدنی و در چارچوب قوانین و مقررات
- نظارت مستمر بر نحوه اجرای مصوبه و دستورالعمل اجرایی آن
- ارائه پیشنهاد بازنگری در دستورالعمل با توجه به بازخورد اجرایی آن در صورت نیاز
- تایید گزارش ها و اقدامات انجام شده جهت ارسال به مبادی ذی ربط

تبصره: دبیرخانه این کمیته در اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران مستقر خواهد بود و بر اساس دستور جلسات کمیته سیاستگذاری و راهبری سامانه می تواند اقدام به دعوت از حوزه های ذی مدخل و متخصصین امر نماید .

وظایف دبیرخانه این کمیته به شرح ذیل میباشد:

۱. دعوت از اعضای کمیته و برگزاری جلسات به صورت منظم (نحوه برگزاری و بازه زمان برگزاری جلسات توسط کمیته سیاستگذاری و راهبری سامانه تعیین می شود)

۲. تدوین صورتجلسه و پیگیری اجرای مصوبات

۳. تهیه گزارش ها و اقدامات انجام شده مرتبط با مصوبه

۴. تهیه گزارش عملکرد ۶ ماهه فعالیت های کمیته جهت ارائه به کمیسیون سلامت و محیط زیست شورای اسلامی شهر تهران

ماده ۴- بودجه اجرای مصوبه در بودجه سنواتی شهرداری تهران در نظر گرفته شده است .

ماده ۵- نظارت بر حسن اجرای این مصوبه بر عهده کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری است.

تاریخ: 1403/05/20

شماره: 8559/160

پیوست: 1

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای مهندس چمران رئیس محترم شورای اسلامی شهر تهران

**موضوع: طرح الزام شهرداری تهران به ایجاد سامانه شناسایی و پایش منابع
آلاینده در مناطق 22 گانه شهر تهران**

سلام علیکم

احتراماً، به پیوست «طرح الزام شهرداری تهران به ایجاد سامانه شناسایی و پایش منابع آلاینده در مناطق 22 گانه شهر تهران»، که در یکصد و یازدهمین جلسه رسمی کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری منعقد در تاریخ 1403/05/16 به تصویب رسیده است، تقدیم می دارد. سیاستگذار است مقرر فرمایید ضمن اعلام وصول، بررسی آن در دستور کار صحن علنی شورای اسلامی شهر تهران قرار گیرد.

مهدی پیرهادی
عضو و رئیس کمیسیون
سلامت و محیط زیست و خدمات شهری
شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - جناب آقای بابائی - عضو و نایب رئیس محترم کمیسیون سلامت محیط زیست و خدمات شهری - جهت استحضار
- سرکار خانم نجفی - عضو و منشی محترم کمیسیون سلامت محیط زیست و خدمات شهری - جهت استحضار
- جناب آقای نبی زاده دبیر محترم کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری جهت آگاهی
- دفتر هیات رئیسه و مصوبات جهت اقدام لازم

بسمه تعالی

هیات رئیسه محترم شورای اسلامی شهر تهران

سلام علیکم

احتراماً، به پیوست طرح الزام شهرداری تهران به ایجاد سامانه شناسایی و پایش منابع آلاینده در مناطق ۲۲ گانه شهر تهران راکه در یکصد و یازدهمین جلسه رسمی کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری منعقد در تاریخ ۱۴۰۳/۰۵/۱۶ به تصویب رسیده است، تقدیم می دارد.

سپاسگزار است مقرر فرمایید ضمن اعلام وصول بررسی آن در دستور کار صحن علنی شورای اسلامی شهر تهران قرار گیرد. / فرم طرح کمیسیون

رئیس کمیسیون سلامت، محیط زیست و

خدمات شهری

اعضای کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری شورای اسلامی شهر تهران (دوره ششم) امضاء کنندگان طرح		
ردیف	نام و نام خانوادگی	امضاء
۱	مهدی میرهادی	
۲	نادر باایی	
۳	سوره جلی	
۴		
۵		
۶		
۷		
۸		
۹		
۱۰		
شماره و تاریخ ثبت دبیرخانه:		دستور اقدام:

تاریخ: 1403/06/05

شماره: 9621/160

پیوست: 0

شورای اسلامی شهر تهران

بسم الله الرحمن الرحيم

به: جناب آقای مهدی پیرهادی عضو محترم شورا و رئیس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری
موضوع: ارجاع طرح الزام شهرداری تهران به ایجاد سامانه شناسایی و پایش
منابع آلاینده در مناطق 22 گانه شهر تهران

سلام علیکم؛

احتراماً به پیوست تصویر طرح «الزام شهرداری تهران به ایجاد سامانه شناسایی و پایش منابع آلاینده در مناطق 22 گانه شهر تهران» را ایفاد می‌نماید.
طرح مزبور در دوره ششم به صورت عادی توسط کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری ارائه و به شماره 160/8559 مورخ 1403/05/20 در دبیرخانه شورای اسلامی شهر تهران ثبت و در دویست و پنجاه و هفتمین جلسه رسمی شورای اسلامی شهر تهران منعقد در تاریخ 1403/05/28 اعلام وصول شده است.

ضمن ارجاع طرح مزبور به آن کمیسیون به عنوان کمیسیون اصلی سیاست‌گذار است وفق مقررات موضوعه و بندهای چهارم، پنجم و ششم ماده چهاردهم (14) آیین نامه اجرایی تشکیلات، انتخابات داخلی و امور مالی شوراهای اسلامی شهرها مصوب 1378/1/11 هیأت وزیران و ماده یازدهم (11) و سیزدهم (13) دستورالعمل نحوه اداره جلسات، رأی‌گیری و بررسی پیشنهادهای اصل شده به شورا مصوب 1392/2/19 شورای عالی استان‌ها، گزارش نهایی آن کمیسیون دال بر تأیید یا رد عین طرح و یا انجام اصلاحات در متن آن را تا تاریخ 1403/06/24 به دفتر هیأت رئیسه و مصوبات شورای اسلامی شهر تهران ارسال فرمایید تا متعاقباً در دستور کار صحن علنی شورا قرار گیرد. / م 52 ط 6

مهدی چمران

رئیس شورای اسلامی شهر تهران

رونوشت: - جناب آقای دکتر علیرضا زاکانی شهردار محترم تهران جهت استحضار و دستور هماهنگی.

- روسای محترم کمیسیون‌های نظارت و حقوقی؛ فرهنگی، اجتماعی؛ برنامه و بودجه؛ شهرسازی و معماری؛ عمران و حمل و نقل جهت استحضار و ارائه گزارش به کمیسیون اصلی و دفتر هیأت رئیسه و مصوبات.

- رئیس محترم کمیته تنقیح مصوبات شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار ..

- دفتر هیأت رئیسه و مصوبات جهت پی‌گیری (52 ط 6)

- رئیس محترم امور پژوهش‌های شورای اسلامی شهر تهران جهت استحضار و اعلام نظر کارشناسی.

طرح الزام شهرداری تهران به ایجاد سامانه شناسایی و پایش منابع آلاینده در مناطق ۲۲ گانه شهر تهران

مقدمه

به موازات تحولات جمعیت و توسعه شهرنشینی در جهان، مصرف انواع منابع و انرژی افزایش یافته و هر ساله تامین این منابع برای جمعیت روبه رشد شهری محدود تر میشود. از سوی دیگر استفاده بی رویه از منابع و انرژی، به ویژه انرژی های حاصل از سوخت های فسیلی به همراه انتشار طیف گسترده ای از آلاینده های شیمیایی و دیگر منابع آلوده کننده، کیفیت محیط زیست را به مخاطره انداخته است. از اینرو ارتقای کیفیت محیط زیست در کانون های شهری به عنوان یکی از مهمترین چالش های جوامع انسانی در هزاره سوم در کانون توجه برنامه ریزان و سیاست گذاران قرار گرفته است. از سوی دیگر مصرف بالای مواد غذایی، انرژی، مواد خام و آب در شهرها و ناتوانی بستر طبیعی در تامین همه این ملزومات در محدوده شهری، موجب گردیده که بسیاری از شهرها نیازمند انتقال این مواد و انرژی از مناطق بسیار دور دست باشند و بخش قابل ملاحظه ای از این مواد پس از مصرف به صورت پسماندهای صنعتی و خانگی، فاضلاب و انواع آلاینده ها در محیط زیست تخلیه شوند. بررسی ها نشان میدهد گرچه شهرها تنها ۲ درصد سطح کره زمین را اشغال کرده اند، اما نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده اند. همچنین ۷۸ درصد انتشار کربن، ۶۰ درصد مصرف آب شرب و ۷۶ درصد چوب مصروف مقاصد صنعتی، در شهرها به مصرف میرسد. به همین دلیل نگرانی ها در خصوص کاهش کیفیت محیط زیست شهرها به عنوان یکی از مهمترین چالش های فراوری جامعه جهانی در کانون توجه قرار گرفته است.

کلانشهر تهران نیز از این قاعده مستثنی نبوده است و بروز معضلات محیط زیست شهری و کاهش تاب آوری تهران به عنوان یکی از مهمترین دل نگرانی های مسئولین و شهروندان به شمار می آید. قطعاً ساماندهی این امر مستلزم اتخاذ تدابیر لازم برای کاهش آثار و پیامدهای تخریب و آلودگی های محیط زیست شهری است. در این میان وجود اطلاعات و داده های کمی و کیفی مناسب و همچنین سامانه های پایش کارآمد از ضروری ترین پیش شرط های تحقق این هدف محسوب میشود.

در واقع داده ها و اطلاعات حاصل از پایش های مستمر، شالوده مدل سازی ها پیش بینی ها، و اطلاع رسانی و ارتقاء آگاهی های جامعه و سیاست گذاران و تصمیم گیران سطوح مختلف مدیریت کلان شهری هستند و وجود سامانه های پایش منسجم و فراگیر، از اهمیت بسیار زیادی در مدیریت محیط زیست شهری برخوردار است. لذا استقرار سامانه پایش و ارزیابی منابع آلاینده در زمره یکی از مهمترین ارکان سیاست گذاری و تصمیم گیری برای ارتقای کیفیت محیط زیست است. ارائه تصویری شفاف و واقع گرایانه از وضعیت منابع آلاینده بر محیط زیست شهری، ایجاد هوشمندی سیاستی، ایجاد همزمانی و وفاق در ارائه گزارشات تحلیلی و عملکردی در زمینه

محیط زیست شهر تهران و امکان مقایسه دستاوردهای محیط زیستی با سایر کلانشهرهای کشور و حتی کلانشهرهای سایر کشورها از ضرورت های ایجاد این سامانه است. چنین سامانه ای ابزاری مهم و متوازن برای ارائه تصویری جامع، شفاف و منطبق با واقعیت از وضعیت محیط زیست شهر تهران است که می توان بر مبنای آن بخشی از عملکرد محیط زیست را مورد ارزیابی و قضاوت قرار داد.

اهداف

- ❖ کمک به تجزیه و تحلیل اطلاعات و تخمین و برآورد ظرفیت ها و توانمندی ها برای بهبود کیفیت محیط زیست
- ❖ زمینه سازی و ایجاد بسترهای لازم برای توسعه و پیاده سازی سامانه ی یکپارچه اطلاعات محیط زیستی
- ❖ تسهیل دسترسی آسان و سریع به اطلاعات و شاخصهای مناسب و شفاف محیط زیستی در حوزه منابع آلاینده
- ❖ پاسخ به هنگام به نیاز اطلاعاتی ساختار تصمیم سازی، تصمیم گیری در حوزه منابع موجود آلاینده
- ❖ کاهش خطاها و انحرافات و افزایش دقت و ارتقاء بهره وری در نظام اجرایی فعالیت های محیط زیست شهری
- ❖ تامین درآمد پایدار حاصل از عوارض آلاینده گی موضوع قانون مالیات بر ارزش افزوده
- * افزایش میزان اطلاع رسانی و مطالبه گری شهروندان در راستای ارتقای کیفیت محیط زیست شهری

اسناد فرادستی

- ❖ اصل ۵۰ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
- ❖ بند (۴) سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ مبنی بر برخورداری از سلامت، رفاه، امنیت غذایی، تأمین اجتماعی، فرصت های برابر، توزیع مناسب درآمد، نهاد مستحکم خانواده، به دور از فقر، تبعیض و بهره مند از محیط زیست مطلوب.
- ❖ بند (پ) ماده ۲۲ لایحه برنامه هفتم توسعه (۱۴۰۳ الی ۱۴۰۷) که در آن سازمان حفاظت محیط زیست مجاز است از طریق آزمایشگاه های معتمد و همکار، بر میزان آلاینده گی و ارزیابی خوداظهاری واحدهای آلاینده و واسنجی (کالیبراسیون) تجهیزات پایش آلاینده های منابع زیستی نظارت نماید.
- ❖ ماده (۲۰) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست مصوب ۱۳۵۱/۳/۲۸ و اصلاحیه ۱۳۷۱/۸/۲۴^۱
- ❖ بند (۵) سیاست های کلی محیط زیست ابلاغیه ۱۳۹۴ مقام معظم رهبری^۲
- ❖ بندهای هشتم (۸) و دوازدهم (۱۲) و سی ام (۳۰) ماده هفتاد و یکم (۷۱) قانون وظایف و اختیارات و با رعایت مواد بیست و سوم (۲۳) و بیست و پنجم (۲۵) آیین نامه مالی شهرداری ها
- ❖ ماده ۸ معیارهای تعیین سطح آلاینده گی واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده، ماده ۲۸ قانون مالیات بر ارزش افزوده

۱. ماده ۲۰ - سازمان می تواند با تصویب شورای عالی حفاظت محیط زیست قسمتی از وظایف و اختیارات خود را نسبت به اجرای مواد ۱۱ و ۱۲ و ۱۳ این قانون در محدوده شهرها و هر یک از مناطق کشور ضمن تعیین حدود بر حسب مورد به شهرداری های مربوط یا هر سازمان دولتی ذیربط محول نماید، در این صورت شهرداری ها و سازمان های مذکور مسئول اجرای آن خواهند بود

۲. پایش مستمر و کنترل منابع و عوامل آلایندهی هوا، آب، خاک، آلودگیهای صوتی، امواج و اشعههای مخرب و تغییرات نامساعد اقلیم، و الزام به رعایت استانداردها و شاخص های زیست محیطی در قوانین و مقررات، برنامه های توسعه و آمایش سرزمین.

❖ حکم ۴۹ برنامه چهارساله چهارم تحول و پیشرفت شهر تهران بر مبنای تحقق عدالت شهر (۱۴۰۴-۱۴۰۱)

ماده ۱ - تعاریف

واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده: واحدهایی هستند که حدود مجاز و استانداردهای محیط زیستی را رعایت نمی کنند.

شناسایی منابع آلاینده: به سری اقداماتی گفته میشود که برای بدست آوردن اطلاعاتی از یک منبع آلاینده (واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی) که آلودگی بالاتر از حد استاندارد ناشی از فعالیت خود را به طریقی وارد محیط اطراف خود می نماید.

پایش منابع آلاینده: به کلیه فرایندها و فعالیت ها از جمله تحت نظر گرفتن، ثبت و اندازه گیری آلاینده ها طی یک مدت زمان معین، برای مشخص کردن و نظارت بر منبع آلاینده، انجام شود، پایش منابع آلاینده می گویند.

سامانه شناسایی و پایش: به مجموعه نرم افزار و سخت افزاری که جهت تامین و برآورده سازی نیاز کاربر در یک موضوع خاص طراحی و پیاده سازی شده باشد سامانه می گویند. سامانه شناسایی و پایش با هدف ایجاد زیرساخت نرم افزاری و سخت افزاری لازم جهت درج اطلاعات منابع آلاینده شهر تهران و تجزیه و تحلیل آنها می باشد.

ماده ۲ - شهرداری تهران (سازمان فن آوری اطلاعات و ارتباطات) (فاوا) با همکاری اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار) مکلف است نسبت به ایجاد سامانه شناسایی و پایش منابع آلاینده به منظور نظارت بر فعالیت واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده با استفاده از کلیه ظرفیت های خود و همچنین دستگاههای دولتی، مراکز تحقیقاتی و پژوهشی و نهادهای عمومی و مدنی و با رعایت قوانین و مقررات اقدام نماید.

تبصره: اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار مکلف است ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این مصوبه نسبت به تدوین دستورالعمل اجرایی شناسایی و کنترل منابع آلاینده مرتبط با موضوع مصوبه اقدام و به تصویب کمیته سیاستگذاری و راهبری برساند

ماده ۳- کمیته سیاستگذاری و راهبری سامانه

- ۱- یک نفر از اعضای شورای اسلامی شهر تهران، با معرفی رئیس کمیسیون سلامت، محیط زیست و خدمات شهری (ناظر بدون حق رای)
- ۲- معاون خدمات شهری و محیط زیست شهرداری تهران
- ۳- مدیر کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران (دبیر- دارای حق رای)
- ۴- مدیر عامل سازمان فاوا شهرداری تهران (عضو- دارای حق رای)
- ۵- مدیر عامل شرکت ساماندهی صنایع و مشاغل شهرداری تهران (عضو- دارای حق رای)
- ۶- مدیر عامل شرکت کنترل کیفیت هوای شهر تهران (عضو داری حق رای)
- ۷- رئیس دفتر پایش فراگیر سازمان حفاظت محیط زیست یا یک نفر نماینده تام الاختیار (عضو- بدون حق رای)
- ۸- کارشناس متخصص (هیات علمی دانشگاه) عضو دارای حق رای

وظایف این کمیته به شرح زیر است (می تواند نحوه تشکیل و و وظایف هم در کمیته تعیین شود)

- تصویب دستورالعمل اجرایی به منظور شناسایی، پایش، نظارت بر واحدهای تولیدی، صنعتی، معدنی و خدماتی آلاینده
- انتظام بخشی و هماهنگی مناطق ۲۲ گانه شهرداری تهران، شرکت ها و سازمان های تحت پوشش،
- دستگاه های دولتی مرتبط، مراکز تحقیقاتی و پژوهشی، نهادهای عمومی و مدنی و در چارچوب قوانین و مقررات
- نظارت مستمر بر نحوه اجرای مصوبه و دستورالعمل اجرایی آن
- ارایه پیشنهاد بازنگری در دستورالعمل با توجه به بازخورد اجرایی آن در صورت نیاز
- تایید گزارش ها و اقدامات انجام شده جهت ارسال به مبادی ذی ربط

تبصره: دبیرخانه این کمیته در اداره کل محیط زیست و توسعه پایدار شهرداری تهران مستقر خواهد بود و بر اساس دستور جلسات کمیته سیاستگذاری و راهبری سامانه می تواند اقدام به دعوت از حوزه های ذی مدخل و متخصصین امر نماید .